

ENDRÉDI Kis Újság

Endrédi Kis Újság 2021. december XXII/2. szám Balatonendréd Község Képviselő-testületének lapja

**BALATONENDRÉD KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA, KÉPVISELO
TESTÜLETE ÉS MINDEN DOLGOZÓJA ÁLDOTT, BÉKÉS KARÁCSONYI
ÜNNEPEKET ÉS SIKEREKBEN GAZDAG BOLDOG ÚJ ESZTENDÓT
KÍVÁN A FALU MINDEN LAKÓJÁNAK!**

Aranyosi Ervin:

Karácsonyi üzenet

A szívedbe érkezett egy karácsonyi üzenet,
ami talán lángra gyújtja a szeretet tüzedet.
Fentről, elment szeretteid néznek rád: – A csillagok.
A lelkedet megnyugtatják: – Vigyázok rád, itt vagyok!

Nyugodj hát meg, s hagyd, hogy szíved átjárja a szeretet,
engedd, hogy a könnycseppjeid fürösszék a lelkedet,
oly jó érzés, ha van kivel megosztanod mosolyod,
ha szeretni, kedveskedni, s beszélgetni van okod.

Díszítsd hát fel fenyőfádat, s vele együtt szívedet!
Engedd be most azt az érzést, ami eddig kint rekedt!
Bocsásd meg a többieknek mindazt, ami fájt nagyon,
sértődöttség bús madarát engedd ki az ablakon!

Öltsd magadra legszebb ruhád, és a legszebb mosolyod,
nem létezik annál szebb arc, mint amelyik mosolyog!
Melegíts át szép szavakkal, dicsérij, szóval simogass,
hagyd a látszat okosságot, inkább csak a szívre hass!

Ha elmúlik a karácsony, így folytasd a dolgodat,
így lehetsz majd szeretetesebb, így lehetsz majd boldogabb!
Szíveden át üzenj másnak, érij el fáradt lelkeket!
Egész évben legyen vendég szívedben a szeretet!

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK**Tisztelt Balatonendrédi idősödő korosztály**

Képviselő-testületünk az idei esztendőben december 11-én szeretne volna megrendezni az idősek napi ünnepséget. Sajnos csakúgy, mint az elmúlt évben, a járvány miatt az idei köszöntés is elmarad. Nem szeretnénk kockáztatni annak a korosztálynak az életét, akik felépítették nekünk azt a jelent, amiben élünk és élhetünk.

Természetesen azt az anyagi támogatást, amit jószívvel Önöknek szántunk, mindenkinek eljuttatjuk, nem kell bejönni érte a hivatalba.

Bízunk abban, hogy tavasszal már eltűnik a járvány az életünkéből és minden aggodalom nélkül találkozhatunk, egy meghitt ünnep keretei között.

Addig is kívánok mindenkinek jó egészséget, áldott ünnepeket és boldog új esztendőt.

A képviselő-testület nevében: Késmárki Tibor polgármester

Tisztelt Lakosság!

Az önkormányzathoz még jelenleg is sok megkeresés érkezik a kerti hulladék és avar égetésével kapcsolatosan.

Emiatt szükségesnek érzem a lakosság tájékoztatását, tekintettel arra, hogy az interneten és a Facebookon terjedő információkat sokan jogforrásként (jogszabály) kezelik.

Pár mondatban röviden összefoglalom az erre vonatkozó szabályozást:

2020. december 31. napjáig a települési önkormányzatok képviselő-testületei az általános égetési tilalom alól felmentést adhattak és az általuk meghatározott időszakban engedélyezhették a kerti hulladék és avar égetését. Ez Balatonendréden a pénteki nap volt.

Az Országgyűlés a 2020. évi LI. törvénnyel módosította a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvényt (továbbiakban: Kvt.). A módosítás következtében 2021. január 1. napjától megszűnt a települési önkor-

mányzat azon hatásköre, hogy az avar és kerti hulladék égetésére vonatkozóan önkormányzati rendeletben szabályokat állapítson meg. Ezért a képviselő-testület az avar és kerti hulladék égetéséről szóló önkormányzati rendeletét 2020. december 31. napjával hatályon kívül helyezte.

Ebből következően a képviselő-testület azon rendeletalkotási jogköre szűnt meg, hogy meghatározza, mely időszakban engedélyezi a kerti hulladék és avar égetését. Tekintettel arra, hogy az önkormányzat közigazgatási területére vonatkozó rendelet hatályon kívül helyezésre került, így az égetésre vonatkozóan jogszabályi felhatalmazás hiányában nincs hatályos rendelet (szabályozás), ezért **a település teljes közigazgatási területén 2021. január 1. napjától általános jelleggel tilos az avar és a kerti hulladék égetése.**

Kérem, a fenti szabályok betartását.

Dr. Friss Attila
jegyző

Tisztelt Lakosság!

A Magyar Köztársaság Kormánya a 478/2020. (XI.3.) Kormányrendelettel Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett. A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdés alapján a veszélyhelyzet idején képviselő-testület feladat- és hatáskörében a polgármester jár el.

Az idézett jogszabály módosításra került, így 2021. június 15. napjától a képviselő-testületek a veszélyhelyzet idején is ülésezhetnek.

Az előző újság megjelenésétől 2021. június 15. napjáig Balatonendréd Község Polgármestere az alábbi fontosabb döntéseket hozta:

2021. évi polgármesteri döntések:

Rendeletek:

5/2021. (V.27.) számú önkormányzati rendeletével az önkormányzat 2020. évi gazdálkodásának zárszámadásáról és a pénzmaradvány jóváhagyásáról döntött.

6/2021. (VI.9.) számú önkormányzati rendeletével Balatonendréd Község Önkormányzat vagyonáról, és vagyongazdálkodásának szabályairól szóló 6/203. (V.17.) önkormányzati rendelet módosításáról döntött.

Határozatok:

34/2021. (IV. 29.) számú határozatával a települési lakhatási támogatás megállapításáról döntött.

35/2021. (V. 3.) számú határozatával Balatonendréd Község Önkormányzatának 2020. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról készült átfogó értékelés elfogadásáról döntött.

36/2021. (V. 6.) számú határozatával szociális étkeztetés megszüntetéséről döntött.

37/2021. (V. 10.) számú határozatával a balatonendréd temető 2020. évi működéséről készült beszámoló elfogadásáról döntött.

38/2021. (V. 17.) számú határozatával a Takáts Gyula Megyei és Városi Könyvtár 2020. évi beszámolójának elfogadásáról döntött.

39/2021. (V. 17.) számú határozatával a Balatonendréd Kerekerdő Óvoda nyári zárvatartásáról és az indítható csoportok számáról döntött.

40/2021. (V. 20.) számú határozatával a Mosolyért Közhasznú Egyesület támogatásáról döntött.

41/2021. (V. 27.) számú határozatával a Kőröshegyi Közös Önkormányzati Hivatal 2020. évi költségvetésének teljesítéséről szóló beszámoló elfogadásáról döntött.

42/2021. (V. 27.) számú határozatával az önkormányzat 2020. évi belső ellenőrzéséről készült jelentés elfogadásáról döntött.

43/2021. (V. 31.) számú határozatával a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás szüneteltetéséről döntött.

44/2021. (V. 31.) számú határozatával a szociális étkeztetés megszüntetéséről döntött.

45/2021. (VI.10.) számú határozatával a volt kistérségi optikai hálózat hasznosításáról döntött.

46/2021. (VI. 10.) számú határozatával az Arany János Tehetségkutató Programban részt vevő tanuló támogatásáról döntött.

47/2021. (VI. 10.) számú határozatával az Arany János Tehetségkutató Programban részt vevő tanuló támogatásáról döntött.

48/2021. (VI. 10.) számú határozatával gyermekszületési támogatás megállapításáról döntött.

49/2021. (VI. 10.) számú határozatával a Magyar Falu Program keretében Balatonendréd Község Önkormányzata részére felajánlott ingatlanokról döntött.

A képviselő-testület 2021. június havi üléséről

A képviselő-testület az EFOP pályázat keretében irodai eszközök beszerzéséről döntött.

A képviselő-testület az EFOP pályázat keretében irodaszerek beszerzéséről döntött.

A képviselő-testület elfogadta a polgármester szabadságolási ütemtervét.

A képviselő-testület a cafeteria juttatás éves keretösszegéről döntött.

A képviselő-testület a Balatonendréd, Táncsics utca útfelújítási munkáira érkezett árajánlatok elbírálásáról és a kivitelező kiválasztásáról döntött.

A képviselő-testület 2021. augusztus havi üléséről

A képviselő-testület önkormányzati tulajdonú erdőből kitermelt fa értékesítéséről döntött.

A képviselő-testület 2021. szeptember havi üléséről

A képviselő-testület a Gördülő Fejlesztési Terv elfogadásáról döntött.

A képviselő-testület az önkormányzat 2021. I. félévi gazdálkodásáról szóló beszámoló és a 2021. évi költségvetési rendelet elfogadásáról döntött.

A képviselő-testület elfogadta a helyi szociális ellátások szabályozása tárgyában készült rendeletet.

A képviselő-testület módosította a hivatalban foglalkoztatott köztisztviselők juttatásairól szóló rendeletét.

A képviselő-testület a Balatoni Fejlesztési Tanácshoz a Balatonendrédi Községi park környezet rendezésére vonatkozó pályázat benyújtásáról döntött.

A képviselő-testület elfogadta a polgármester veszélyhelyzet idején hozott döntéseiről készült beszámolóját.

A képviselő-testület az orvoslakás bérleti szerződésének módosításáról döntött.

A képviselő-testület a Balatonendréd 65101 számú közút (Fő utca) átvétele tárgyában a Magyar Közút Zrt-vel történő egyeztetéséről döntött.

A képviselő-testület a Balatonendréd, Fő u. 81/A. ingatlan EFOP pályázat keretében történő nyílászáróinak cseréjéről döntött.

A képviselő-testület a Községi ház terembérleti díjainak összegét pontosította.

A Képviselő-testület a szüreti felvonulás és szüreti bál megrendezéséről döntött.

A képviselő-testület 2021. október havi üléséről

A képviselő-testület a Balatoni Fejlesztési Tanácshoz a Balatonendrédi Községi park környezet rendezésére vonatkozó pályázat tárgyában hozott határozat módosításáról döntött.

A képviselő-testület 2021. november havi üléséről

A Képviselő-testület a balatonendrédi Kerekerdő Óvoda 2020/2021. nevelési évről szóló beszámolójáról és a 2021/2022 nevelési évre vonatkozó munkatervének elfogadásáról döntött.

A képviselő-testület jogszabályi változások miatt kezdeményezte a településkép védelméről szóló rendelet módosítását.

A képviselő-testület elfogadta a közművelődési feladatok ellátásának szabályozása tárgyában készített rendeletet.

A képviselő-testület időskorúak támogatásának megállapításáról döntött.

A képviselő-testület a Balatonlellei Pénzügyi Végrehajtási Társuláshoz csatlakozni (Látrány, Somo gytúr) és kiválni (Balatonszabadi) szándékozó önkormányzatok kérelmeiről döntött.

A képviselő-testület út megvásárlására érkezett ajánlatról döntött.

A képviselő-testület műszaki ellenőr megbízásáról döntött.

HIVATALI ADATSZOLGÁLTATÁSOK

2020. év végén elhunytak (nem szerepeltek az Endrédi Kis Újságban 2019. évben):

Onodyné Gáspár Valéria Mária Boda Ferenc Csizmadia Ferencné

2021. évben elhunytak:

Nagy Gyuláné	Velekey Pál	Endrédi László
Györgyi Józsefné	Sinkó András	Pinizsi József
Zsiga Józsefné	Szücs József	Keresztes Attila József
Czink Péterné	Sárvári József János	Molnár Lajos
Lendvai József	Szücs Imre	Kujawa Ingo
	Gere Miklósné	Horváth Imre
	Kiss Péter	Papp Lajosné

2021. évben születettek:

Farkas Szofi (2021. február 24.)	Papp Olívia (2021. július 17.)
Steinbacher Lilla (2021.május 11.)	Gróf Erik (2021. szeptember 2.)
Tódor Olivér (2021. június 13.)	Kelemen Szofi (2021. szeptember 10.)
	Pálóssy Ádám (2021. szeptember 14.)

2021. évben kötött házasságot:

Kiss Bence	Györgyi Viktória	2021. június 5.
dr. Fellai -Markovics Róbert	dr. Vass Gabriella Éva	2021. szeptember 11.
Kaposi Roland	Mojzer Dorisz	2021. november 2.

2021. évben ünnepelték 50. házassági évfordulójukat:

Balázs József Tibor	Schlett Klára	1971. április 24.
---------------------	---------------	-------------------

AZ EMLÉKEZET KÖVE „KÖR”

Az olvasók közül többen is részt vettek azon a 2000-es erdélyi körutazáson, amelyet a nyárádkarácsonyfalvi testvértelepülés meglátogatására szerveztünk. Utunk utolsó erdélyi állomása Gyulafehérvár volt, ahol meglátogattuk az akkor 992 éves erdélyi püspökség szimbolikus székhelyét a székesegyházat.

A székesegyházat Lestyán Ferenc akkor 90-es éveit taposó tudós kanonok mutatta be és tartott magyar-és kultúrtörténeti ismertetőt a „megszentelt kövek“-ről, amelyek az ezeréves magyar jelenlétnek a tanúi.

Községünket is az Árpád-korban -1082-ben- alapították és azon kevés települések közé tartozik, amely a hódoltsági („török kor“) években sem néptelenedett el, hanem a törökök építette palánkvárnak köszönhetően járási székhely lett.

Somogy megyében a 150 éves török uralom alatt 964 faluból csak 95 maradt. A török kiűzése után néhány évre Endréd nagy része a Tihanyi apátság birtokába került. Abban az időben rendszeres iskolai oktatás csak a nagyobb városokban, illetve monostorok mellett működő iskolákban folyt.

Az 1700-as évek elején a mezővárosokban és a gazdagabb falvakban többnyire a parókiákhoz csatoltan alakultak ki az első iskolák.

Balatonendrédn 1735-ben írásos feljegyzések igazolják katolikus tanítók ténykedését, a református oktatás is valószínű, hogy ebben az időben kezdődött el. A református egyház iskolaépületét 1789. december 31-én vásárolták meg, amelyet 1873-ban átépítettek. Ebben a református parókia területén ma is álló épü-

letben folyt a felekezeti oktatás 1948g-ig, amikor minden egyházi fenntartású iskolát államosítottak.

Az államosításkor felvett jegyzék alapján a tanítás a volt katolikus iskola 4 tantermében (mai iskola, Szabadság utca 22) és a református iskola egyetlen termében (Kossuth utca 24., volt tanár lakás) és időszakonként a vele szemben álló „kör“ (Kossuth utca 25.) helyiségben folyt.

A „Kör“ - nek nevezett épület építési idejét nem sikerült kideríteni. „Emberemlékezet“ óta állt, valószínű, hogy az 1900-as évek elején építették.

A református iskola részeként működött. Volt benne könyvtár „levente foglalkozás“ olvasó kör, gyakorlati tanterem (gyalupadokkal).

A romló állagú épületet társadalmi munkában a 70-es években felújították és KISZ klubként működtetve volt, ma már deresedő endrédiiek volt kedves szórakozóhelye.

A központban lévő kultúrházban levő jobb körülmények miatt a „klub“ a kultúrházba költözött, az épület üresen maradt.

Funkcióvesztés és állagromlás miatt került lebontásra a 80-as évek elején. Az utcafronttól drótkerítéssel határolták el az üresen maradt telket egészen 2006-ig, amikor rendezésre került a körülbelül 10 m2 csipke alakú térburkolatú középponttal, padokkal körülvéve „csipke parkká“ alakította az önkormányzat.

Kolumbán Géza református gondnok ötlete volt a helyszín megjelölése. Sok fáradozással álmát valóra váltotta. Marity Tibor endrédi (Kossuth utcai) származású Zamárdiban élő vállalkozó ajándékozta a méretes Balatoni vörös honokkövet, a plakettet Dorka József budapesti ötvösművész (nyaralójuk Ruzsa hegyen van) készítette.

A felirat a következő:

„Ezen a helyen állott egykor a Református iskola (Kör) épülete. Ezt az emlékkövet Isten kegyelméből állíttatta a **Balatonendrédi Református Egyházközösség 2021-ben.**”

„Akiket Isten lelke vezérel, azok Isten fiai.“ Róma 8,14

Kolumbán Géza
Marity Tibor
Dorka József

Felavatása 2021. október 23-án történt ünnepélyes keretek között. Ezúton is köszönet mindenkinek, aki munkájával adományával segítette Kolumbán Géza gondnokot az emlékkő felavatásában. Köszönet illeti az avatást ünnepélyessé tevő személyeket, szervezeteket.

Az emlékezet kövére tekintve bizonyára sokakban felidéződik az épületben töltött tanórák, pin-pong mérkőzések es egyéb izgalmas klubélmények emléke.

Köszönet érte Kolumbán Gézának, aki tárgyasította az emléket.

Dr. Bartha Sámuel
házi orvos

**Reményik Sándor:
Templom és iskola**

Ti nem akartok semmi rosszat,
Isten a tanútok reá.
De nincsen, aki köztetek
E szent harcot ne állaná.
Ehhez Isten mindannyitoknak
Vitathatatlan jogot ad:
Ne hagyjátok a templomot,
A templomot s az iskolát!

Ti megbecsültök minden rendet,
Melyen a béke alapul.
De ne halljátok soha többé
Isten ígését magyarul?!
S gyermekeket az iskolában

Ne hallja szülője szavát?!
Ne hagyjátok a templomot,
A templomot s az iskolát!

E templom s iskola között
Futkostam én is egykoron,
S hűtöttem a templom falán
Kigyulladt gyermek-homlokom.
Azóta hányszor éltem át ott
Lelkem zsenge tavasz-korát!
Ne hagyjátok a templomot,
A templomot s az iskolát!

A koldusnak, a páriának,
A jöttmentnek is van joga
Istenéhez apái módján
És nyelvén fohászodnia.

Csak nektek ajánlgtják
templomul
Az útszélét s az égbolt sátorát?
Ne hagyjátok a templomot,
A templomot s az iskolát!

Kicsi fehér templomotokba
Most minden erők tömörülnek.
Kicsi fehér templom-padokba
A holtak is mellétek ülnek.
A nagyapáink, nagyanyáink,
Szemükbe biztatás vagy vád:
Ne hagyjátok a templomot,
A templomot s az iskolát!

1925

ÓVODAI HÍREK

Búcsúzunk.....

Bódi Irén : Az idő vonatán

Egy pálya útja véget ért.

A gyorsvonat megáll, s a búcsúzó útitárs más vonatra száll.

Az idő vonatán lassan döcög tovább, s ha kinéz ablakán nem fut el úgy a táj, ahogy elfutott az ifjúság.

Az ember a múltba ezerszer visszanéz, s szeretné újraélni mindazt, ami szép.

Lassítaná az időt s megállítaná a perceket, de az idő kerekét megállítani nem lehet.

Amilyen hosszú volt az út, annyi szépet rejt a múlt!

Ahogy este a nap leszáll, úgy válik múlttá a jelen, míg pirkad a hajnal, a jövő csak sejtelem.

Az ember a múltba ezerszer visszanéz, könnyűnek látszik a búcsúzás.

De búcsúzni mindig nehéz.

Ezzel a verssel szeretnénk búcsúzni kolléganőinktől: KOVÁCSNÉ ILON ANNA – ANI nénitől és HENCZ LÁSZLÓNÉ Éva nénitől nyugdíjba vonulásuk alkalmából.

Amint írja a vers: nehéz a búcsú.

Hosszú évtizedek munkája köti őket a Balatonendréd Kerekerdő Óvodához.

Ani néni, óvónőként és intézményvezetőként 40 évet töltött az óvoda falai között. 1981-ben került az intézménybe, ahol sok gyermeket nevelt, ahol sok változást átélt, ahol emberekhez és élethelyzetekhez alkalmazkodott.

Éva néni 1986-ban kezdett dolgozni dajkaként, egészen mostanáig, nyugdíjazásáig.

Több száz gyermeket neveltek, tanítottak az emberi értékeket és különbözőségeket mindig szem előtt tartva, hiszen az óvoda a színtere annak a helynek, ahol a nevelés alapjait lerakjuk, ahol formáljuk a gyerekeket, hogy felnőttként megállják a helyüket a nagybetűs ÉLETben. Kolléganőink munkája, kitartása példaértékű számunkra, a fiatalok számára!

Köszönjük, hogy Veletek tölthetünk a sok-sok évet, együtt jóban-rosszban és, hogy támaszai voltunk egymásnak!

Jó egészséget és hosszú, boldog nyugdíjas éveket kívánunk Nektek a Balatonendrédi Kerekerdő Óvoda valamennyi dolgozója nevében!

Fonyódiné Mink Mariann

Intézményvezető

Kedves Ani néni!

Nehéz egy ilyen alkalommal megszólalni... Elég sok beszédet, köszöntőt írtam az elmúlt években, de megmondom őszintén most nagyon nehéz volt kerek mondatokat alkotni.

A szavak, amelyek ide-oda cikáztak a fejemben: a hála, a szeretet, a köszönet. Úgy gondolom nemcsak a magam, hanem konkrétan az endrédiek nagy részének nevében beszélek, hiszen a most ballagó gyermekek szüleit is terelgetted, tanígtattad, ápoltad testük/lelkük minden kis és nagy fájdalmát együtt örültél velük örömeikben.

40 év rengeteg idő, 40 évig dolgoztál községünkben és indítottál útnak bennünket. 40 év alatt tőled csak jót kaptunk, te viszont megélhetted a dackorszakos endrédi ovisok minden szélsőséges húzását. A csínyek, a hisztik, minden fajtáját láttad.

Kedves, támogató mosolyod már felnőttként is pozitív energiát adott, mindig megértő és segítőkész voltál számíhattunk rád!

Nem tudjuk elégszer mondani, hogy mindent köszönünk neked, amit tőled kaptunk és azt a sok jót nem tudjuk neked viszonzni.

*„Az emlék olyan virág, amely nem hervad el soha,
Eső nem tépi el, szél nem hordja tova,
Gyűjtsél tehát csokorba, amennyit csak lehet,
A csokor közt őrizd meg örök emlékemet.”*

Őrizd meg szíved egyik csücskében az endrédi csemetéidet, hiszen rengeteg van!

Kívánok Neked hosszú boldog nyugdíjas éveket, egészségben és szeretetben magam, a szülői munkaközösség és úgy gondolom minden endrédi nevében.

Kedves Éva néni!

Hálás szívvel köszönünk mindent, amit az elmúlt 35 évben értünk és gyermekeinkért tett.

Egy dadus néni mindig ott van a gyerekeknek ő is egy biztos pont az óvónők mellett, akihez fordulhatnak, aki segít megoldani egy-egy problémát, a dadus néni előtt nőttek fel a beszélni alig tudó félős kisgyerekek csoportjai és lettek magukat ügyesen ellátó lelkes nagycsoportosok, akik már szívesen segítenek dadusuknak az óvodába érkező kicsik öltöztetésében gardírozásában.

Eljött az idő, a nyugdíjba vonulás pillanata, a rengeteg önzetlen munka után, most pihenhet, végezheti hétköznapi teendőit, több ideje lesz a kertre, családjára, önmagára.

Tóth Ervin idézetével kívánok magam és az összes szülő nevében hosszú boldog nyugdíjas éveket szeretetben és egészségben:

*A napok esőcseppek, az időben elperegnek,
Halovány árnyaként lanthangú szeleknek.
Nem tudjuk, merre nyit az élet sorsüveg ablaka,
Lényeg, hogy az ember maradjon önmaga.*

György Katalin

SZMK

Játék –Játszunk gyermekünkkel!

Sokat gondolkodtam, hogyan kezdjek el erről a témáról írni, de úgy éreztem nagyon fontos, hogy felhívjam a figyelmet, mennyire fontos az aktív időtöltés gyermekünkkel, a játék tevékenysége, legfőbb a közös játék, foglalkozása picikkel, nagyobbakkal.

Sajnos azt veszem észre, hogy bizonyos játékok, mesék mondókák eltűnnek, elfelejtjük. Helyette a technika fejlődésének köszönhetően előtérbe kerülnek az okostelefonok, tabletek, tévék, tanuló macik ,stb..., ahol a hang és kép leköti a gyermek figyelmét. Viszont elmarad a jelenlétünk, az érintésünk, a szemkontaktusunk, hangoknál a szájformázása aminek segítségével a beszéd elsajátításához elengedhetetlen információt, megfigyelést tudunk adni kicsinyeinknek.

Arra, hogy melyik életkorban melyek a megfelelő játékok nincs tökéletes útmutató, mivel a kisbabák fejlődési ritmusa különböző.

Első játék az élénk színű nézegetni való anyagok, textil könyvek, ezt követik a mozgó, dallamot adó forgók, 4 hónapos kortól a kézbe adható, tapintható, puha játékok, amit a pici ujjacskákkal meg tud fogni. A csörgőkkel megtanulja hogyan tudja azokat hangadásra bírni. Ezzel segítjük a megfogás-mozgatás- elengedés kialakulását. Ha közösen játszunk énekeljünk, mozgással kísért versikéket mondjunk, úgy hogy lássa a szájformázását, a moz-

dulatot ami dallamhoz, mondókához kapcsolódik. Pl.: „Tapsi- tapsi”, „Kerekecske dombocska,” „Csíp -csíp csóka” „Süss fel nap”, Hinta-palinta” Beszéljünk mindig gyermekünkhöz!

Fél éves kor után minél nagyobb térre van szüksége a csecsemőnek. Járóka, játszósarok, ahol biztonságban van! Nagyon fontos, kapható olyan játszószőnyeg, amelynek hőszigetelt anyag az alja. Itt próbálhatja a forgást, gurulást, kúszás, mászás alapjait. Ha nincs lehetősége gyakorolni, akkor valószínű, hogy a mozgásfejlődése eltérően fog fejlődni. Játékként kosarat, könnyen megfogható kockát, karikát, labdát, lyukas gömböt adhatunk. A labdával játszhatunk gurítást is már egymásnak. Jók a tologató játékok, keménylapú könyvek, kisautók, babák, kockák.

Később az állás, járás kialakulásával tologató, húzogató játékokkal van lehetőség már játszani, majd tricikli, motor, futó bicikli. A hintázás nagyon fontos a gyermekek életében. Ha nem szeret hintázni a gyermek, lehet karban hintáztatni, majd plédben. Ha ehhez már hozzá szokott, lehet adamoszerű hintában, majd ülő hintában hintáztatni, ringatni a gyermekeket. Benti lehetőség egy kampót felfűzni mennyezetbe, illetve állványt is lehet hozzá kapni. A motoroknál, babytaxiknál fontos, hogy ne használjuk hosszú távolságok megtéte-

lére- ezzel esetleg megakadályozhatjuk a bokák befelé dőlését. Hasznos és jó az utóbbi időben egyre nagyobb népszerűséget élvező futóbicikli.

A szerepjátékokkal, főzés, szerelés, stb – alkalmuk van az utánpótlásra, képzeletük fejlesztésére.

Rajzoljunk, gyurmázzunk! Ezek is nagyon hasznos tevékenységek. A rajzolás-festéshez legcélszerűbb egy nagy csomagolópapírra való alkotás, ami felhőtlen, vidám időtöltés. Későbbiekben a füzetekbe rajzolás, színezők használata nagyon érdekes és hasznos. Először mindig vastag zsírkrétát adjunk a kisgyermek kezébe, hiszen nem elég fejlett még kézsontozatuk a vékony ceruzákkal való rajzolás-hoz. A megfelelő ceruzafogás kialakulását segíthetik a különböző kavicskréták, amiket nem tud megmarkolni, csak megfelelően hármassal fogni.

Megtaníthatjuk a fűzést, korosztálynak való fűzőjátékokkal.

A gyermekeknél utóbbi időben nem látom, hogy ugróiskoláznának, labdát pattogtatnának. Elvéve látok tollaslabdázást, ugrókötelezést. A kinti játékokat ezekkel színesíthetjük.

A nagyobbak szívesen kártyáznak, társasjátékoznak, szóláncoznak, szópárbajoznak, ha megtaníttjuk rá őket.

Este meséljünk elalvás előtt és ne mesét nézzünk, ezzel a gyermek szókincsét, képzelőerejét nagymértékben fejlesztjük.

Záró gondolatként egy idézet: „A játék. Az különös. Gömbölyű és gyönyörű, csodaszép és csodajó, nyitható és csukható, gomb és gömb és gyöngy, gyűrű.” (Kosztolányi Dezső: A játék)

Kucsápszkyne Mezei ildikó

ISKOLA HÍREI

Állatok világnapja

Az állatok világnapját 1931 óta ünnepelek minden évben Szent Ferenc emléknapiján, október 4-én. Ez a nap Assisi Szent Ferencnek, az állatok védőszentjének halála napja.

A rendalapító Assisi Szent Ferenc a legenda szerint nemcsak értette az állatok nyelvét, hanem beszélgetett is velük, s már a 13. század elején azt hirdette, hogy nemcsak embertársainkat kell szeretnünk és tisztelnünk, hanem mindent, ami körülvesz minket, legyen az akár élő, akár élettelen.

Az állatok világnapjának alapelve, hogy az állatok boldogabbá teszik életünket, segítőtársként és barátként gazdagítják mindennapjainkat. A világnap célja, hogy az ember és állat közötti barátságot erősítse, valamint felhívja a figyelmet az együttélés fontosságára: sokkal többet kellene foglalkoznunk az állatokkal, sokkal több figyelmet kellene az ember legjobb barátjára fordítani, s talán nem kellene annyi ártatlan életet kioltani, vagy nyomorúságos körülmények között tartani. Sajnos Magyarországon is évente több százezer „kedvenc” állat válik kóborrá

vagy állatkínzás áldozatává.

Az idei tanévben ebben a szellemben a Diákönkormányzat úgy döntött, hogy iskolánkban e nap alkalmából hagyományteremtő céllal adománygyűjtést

szervez egy civil állatvédő szervezet mentettjeinek. A diákok minden elképzelésünket felülmúló lelkesedéssel hozták be az adományokat, amelyeket a Boglári Menedék árva cicáinak és kutyáinak ajánlottunk fel. A Diákönkormányzat ötödik osztályos képviselői adták át Menedék vezetőjének, Papp Ritának az összegyűjtött élelmet, és felszereléseket: több, mint 60kg száraztáp, 6 db kutyaszalámi, rengeteg konzerv, felszerelés (tálak, játékok, nyakörvek, pórázok stb.), és nagyon sok takaró, pléd gyűlt össze.

Rettentően büszkék vagyunk tanulóinkra, akik bebizonyították, hogy adni valóban jó érzés, és tudják, hogy nemcsak az állatok világnapján, de a hétköznapokban sem szabad elfeledkeznünk a bennünket körülvevő természetről, élőlényekről.

Asztalitenisz Diákolimpiai Körzeti Döntő 2021. szeptember 27.

Végre ismét versenyezhettek a gyerekek! Siófokon tartották az idei első diákolimpiai megmérettetést. Iskolánk 15 versenyzővel nevezett. Igazán szép eredmények születtek.

I.-II. kcs. fiúknál 6 induló közül **Hegyi Ákos**

1. helyezést ért el.

III.-IV. kcs. lányoknál 12 indulóból **1. Sopsits Iza,**

2. Szabó Rebeka, 3. Bauer Noémi

Ők egyéniben megszerezték a jogot a megyei versenyen való indulásra.

A megyei asztalitenisz versenyt 2021. október 20-án, Kaposváron rendezték meg.

4 csapat közül a két lány csapatunk elhozta az 1. és a 2. helyet.

1. hely: **Szabó Rebeka, Bauer Noémi, Sopsits Iza**

2. hely: Eszterhai Eleonóra, Kerescsmár Flóra, Hegyi Dóra.

Az országosra bejutott az első helyezett csapatunk. Egyéniben **Bauer Noémi** lett az első (10 indulóból), tehát ebben a számban ő képviseli az iskolát. Rebeka

2., Iza 4. lett.

Vati Milánnak nem lett ellenfele, így automatikusan bekerült ő is.

Velünk voltak a középiskolásaink is, **Eszterhai Erzsike** és **Kleiber Robi**. Mindkettő bejutott az országosra. **Borsodi Bálint**, aki szintén hozzánk járt iskolába még tavaly, a Fejér megyei középiskolások versenyén lett 1. helyezett, ő is ott lesz a döntőben.

Bízunk benne, hogy februárban meg is rendezik ezt az országos megmérettetést Kiskunfélegyházán!

Hajrá Balatonendréd!
Horváthné H. Zsuzsa

Megyei asztaliteniszverseny

Iskolánkat a megyei asztaliteniszversenyen 4 csapat képviselte. Közülük a két lánycsapat elhozta az 1. és a 2. helyet. Az országos döntőre bejutott Szabó Rebeka, Bauer Noémi és Sopsits Iza. Egyéniben Bauer Noémi lett az első, így egyéniben is képviselheti iskolánkat. Szabó Rebeka 2. helyezést, míg Sopsits Iza 4. helyezést ért el. A fiúk közül Vati Milánnak sikerült továbbjutnia az országosra.

Velünk voltak a középiskolásaink is, Eszterhai Erzsike és Kleiber Robi. Mindketten bejutottak az országosra.

Tudatos felkészüléssel az autista emberekért intézményi cím

A Balatonendrédi Általános Iskola az NFSZK Nonprofit Kft. MONTÁZS projektjének keretén belül Tudatos felkészüléssel az autista emberekért megnevezésű elismerést kapott. Öröm és megtiszteltetés iskolánk valamennyi dolgozójának és diákjainak.

A kitüntető cím célja elismerni azon intézmények erőfeszítéseit, amelyek az elmúlt években aktív partnereik voltak és a közös munkában együttműködve fejlesztették autizmussal kapcsolatos tudásukat. Az elismerést szimbolizáló tábla átadására az Autizmus Világnapján került sor.

GENE Awards 2021

Iskolánk a magyarországi Ökoiskola Hálózat tagjaként nemzetközi elismerésben részesült:

„Az Emberi Erőforrások Minisztériuma a közelmúltban két rangos elismerést vehetett át. Mindkét elismerés tükrözi azt a töretlen és elkötelezett munkát, amelyet a fenntarthatóságra nevelés területén Ön és kollégái végeznek, és amelyhez ezúton is gratulálok. Levelemben szeretném megköszönni Önöknek az ökoiskola működésében végzett erőfeszítéseiket.

A Global Education Network Europe (GENE) Pályázatán több körben zsűrizték a bemutatott programokat. Az értékelés során a két legfontosabb szempont az volt, hogy a program legyen ösztönző és adaptálható más európai országok számára, valamint mutasson mintát a méltányosságra nevelésben. A Magyarországi Ökoiskola Hálózat oklevele a nemzeti minőséget díjazza. Emellett Magyarország elismerést kapott a fenntarthatóságra nevelés pedagógus kompetenciáinak fejlesztéséért is.

Jelenleg Magyarországon minden harmadik tanuló ökoiskolába jár, így az egészintézményes működés révén nap, mint nap tanulja és tevékenységeiben tapasztalja, hogyan fordítható az egyéni felelősség cselekvéssé a méltányos, élhető és a természeti környezettel harmóniára törekvő érdekében. Ennek alapja – és a minőség legfontosabb meghatározója – a pedagógusok példamutatása, megingathatatlan értékrendszere, tántoríthatatlan és következetes munkája. Ezért a Magyarországi Ökoiskola Hálózati elismerésében Önnek és kollégáinak is része van: ez az oklevél az Önök állhatatosságának is szól.

További ökoiskolai munkájukhoz hasonló sikereket kívánok!

Üdvözlettel:

Kisfaludy László

köznevelésért felelős helyettes államtitkár”

Eötvös Loránd Tudományegyetem Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar

GORDOSNÉ SZABÓ ANNA DÍJ 2021.ÉVI ÁTADÁSA

A Kar gyakorlati képzésében huzamosan és kiemelkedő módon résztvevő személyek munkájának elismerésére a 2021/2022 tanév ünnepélyes tanévnyitóján Gordosné-díjat kapott 8 szakmai gyakorlatvezető gyógypedagógus.

A díjat, azon szakmai gyakorlati képzésben résztvevő gyakorlatvezető gyógypedagógus munkatársaink vehették át, akik a leendő gyógypedagógusok gyakorlati képzését a tudomány és a kutatás legfrissebb elméleti eredményeinek felhasználásával reflektív és innovatív módon gazdagítják/gazdagították.

A díjat, Gordosné Dr. Szabó Anna, gyógypedagógus, a neveléstudomány kandidátusa, tanszékvezető főiskolai tanár, a jogelőd Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola egykori főigazgatója, a Gyógypedagógiai Szemle nagytekintélyű alapító főszerkesztője emlékének méltó megörökítésére alapította a kar.

A kitüntetettek az adományozást igazoló oklevelet, valamint egy műalkotást kaptak, melyet minden alkalommal fogyatékos személyek által készített, tervezett alkotásokból választunk ki. Az idei évben Farkas-Papp Éva szobrászművész által tervezett alkotás került átadásra, melyet fogyatékosággal élő munkavállalók készítettek.

A díjátadón részt vett díszvendégeink: Ricsey Edit, Gordosné Szabó Anna unokahúga és Nádas Pál, A Gyógypedagógia Fejlesztéséért Alapítvány elnöke. Az autizmus spektrum pedagógiája szakirány kitüntetett gyógypedagógusa, a Balatonendréd Általános Iskola munkatársa:

Lovász Anita, aki évek óta szisztematikus és kitartó munkát végez az integrációban tanuló autizmussal élő gyermekek támogatásában. Gyakorlatvezetői munkája a hallgatói visszajelzések alapján szintén kiválóságot és maximalizmust tükröz. A pandémia alatt kialakult speciális helyzetben hallgatóbarát, egyedi és minőségi megoldásokkal segítette hallgatóink felkészülését.

Szeretettel gratulálunk, további munkájához sok sikert kívánunk.

Az Oktatási Hivatal Kaposvári Pedagógiai Oktatási Központja levélben gratulált Lovász Anitának kiemelkedő tevékenységéért:

„Örömmel értesültünk arról, hogy a Balatonendréd Általános Iskola Pedagógusa, Lovász Anita, Gordosné Szabó Anna-díjban részesül.

Büszkék vagyunk arra, hogy az Önök iskolája olyan bázisintézményi jógyakorlattal rendelkezik, mely a Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar gyakorlóhelyeként is elismerésre méltó pedagógiai munkát folytat a sajátos nevelési igényű tanulók integrált fejlesztésében.

Gratulálok Önnek és kolléganőjének a gyakorlati képzésben nyújtott kiemelkedő tevékenységéért. Büszkék vagyunk arra, hogy az Oktatási Hivatal Bázisintézményeként végzik példamutató nevelő-oktató munkájukat.

Vati Milán 8. osztályos tanuló a 2021-es tanévben

Diákolimpia döntőn

A kategóriában 1. helyezést ért el, így részt vehet az országos döntőn februárban. Milán igazolt versenyző a Siófoki Asztalitenisz Klubnál, ahol csapatával a megyében remek eredményeket érnek el. Az őszi sorozatban 18 játékból 15-öt nyert, ezzel 84%-os a teljesítménye. A cél, amiért küzd, jövő évi NB3-as versenysorozatba csapatával való bekerülés.

Bálint Botond:

Botond, iskolánk 8. osztályos tanulója rendkívüli sikereket ért, ér el a sport területén:

- Országos 8.hely/25 indulóból/ 800m-es síkfutás, a megyei eredményt 16mp-cel felülmúlva.
- Sport egyesületi legmagasabb elismerés: A Siófoki Bányász SE legjobb teljesítményt nyújtó játékosa.
- Kikötő úszás Balatonfenyves 2km 40perc alatt korcsoport I.hely
- Félmaraton - 21km megállás nélkül
- Balaton átúszás-teljesítve.
- Félmaraton versenyhelyzetben 1 óra 42 perc alatt abszolút 7. befutó.
- Mezei futóverseny : körzeti 1. ,megyei 4. helyezés. Részt vesz az országos versenyen.

FORMÁLD A VILÁGOD! SZABADFOGÁSÚ SZÁMÍTÓGÉP VERSENY 2021. 11. 25.

Iskolánk két 6. osztályos tanulója, Hekeli Sára és Pap Bence kiemelkedő eredményt értek el a Formáld a világot! informatika versenyen.

19 éves életkorig bármilyen alkotással lehetett nevezni, ami digitális eszközzel készült, lehetett akár animáció, rajz, zene, játék honlap, portál, kiegészítő alkalmazás, mobil applikáció, kutatás, robot, saját készítésű szoftver, hardver vagy bármilyen egyéb digitális megoldás. Sára és Bence pályamunkája egy digitális játék, címe: Népmese másként. A szakmai zsűri értékelésénél a legfontosabb szempont az eredetiség és a kreativitás volt.

Diákjaink nyertesként egy nagyszabású kiállításon vesznek részt és mutathatják be munkájukat 2021. decemberében, a Deák 17 Gyermekek és Ifjúsági Művészeti Galériában.

Díjátadó 2021. december 4-én lesz online formában. Gratulálunk!

Mezei futóverseny

A körzeti mezei futóversenyt október 7-én tartották meg Zamárdiban. A nagyon rossz idő ellenére iskolánkat néhány elszánt gyermek képviselte.

Versenyzőink:

Németh Borbála 3. hely

Kocsis Dorka

Nagy Zalán

Járfás Zalán

Bálint Botond 1. hely

Minden korcsoport győztese mehetett a megyei versenyre. Bálint Botond továbbjutott a következő fordulóba, amit Kaposváron szerveztek meg.

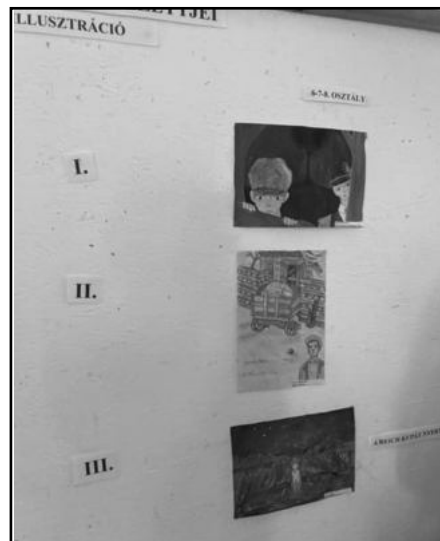
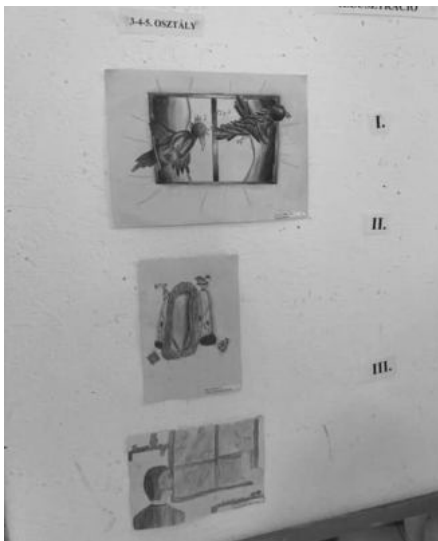
Reich Károly rajzverseny

Iskolánkból is szerepelt néhány tanuló a Reich Károly rajzversenyen. Edina néni tájékoztatója szerint ezek az eredmények születtek. Gratulálunk!

3.helyezett: Maklárý Nóra Magdolna 8.o.

Különdíjasaink:

- Gál Péter 8.o.
- Kericsmár Anna Flóra 6.o.
- Porkoláb Dorka 6.o
- Adonyi Iván 4.o.
- Geiger Adél 4.o.

Rubik kocka

1976. október 28-án tették közzé a RU0158 ügyiratszámú „Térbeli logikai játék” című szabadalmi bejelentést, amely később a legsikeresebb magyar találmánnyá vált, „bűvös kocka” vagy „Rubik-kocka” néven.

Ennek idén van a 45. évfordulója, igaz a szabadalmat csak 1977. december 31-én kapta meg. Ebből az alkalomból iskolánk 5., 6. és 7. osztályos tanulói technika tantárgyból több feladatot kaptak. Egy számukra összeállított anyagot kellett feldolgozniuk. Ebben megismerhették ifjabb Rubik Ernő életét, találmányait, sikereit, díjait. Videókat láthattak legismertebb találmányáról, a

Rubik-kockáról. Majd egy tesztet kellett kitölteniük, melyben számot adtak ismereteikről. Beadandó feladatuk egy Rubik-kocka elkészítése volt általuk választott alapanyagokból és technikával. Az elkészült 50 darab szebbnél szebb, ötletes kockát iskolánk folyosóján kiállítottuk és iskolánk 4 dolgozója, illetve a diákönkormányzat elnöke Bálint Botond zsűrizte a sorszámozott kockákat, majd kiválasztotta a három dobogós és két különdíjas alkotást.

I. helyezett: Forgács Viktória 6.osztály

II. helyezett: Bauer Noémi 7.osztály

III. helyezett: Peczkó Ádám 6.osztály

Küldndíjasok:

Kluik Attila 6.osztály és Frei Dániel 7.osztály

Nagy örömünkre ezután a feladat után egyre több gyermek kezében láttunk Rubik-kockát és más logikai feladványokat. Pár tanuló ki is tudja azokat rakni és még többen próbálkoznak kitarítóan. Lehetőséget adtunk az ügyesebb gyerekeknek, hogy a többieknek is megmutassák tudásukat. Így Hekeli Sára, Kolumbán Kamilla, Péter Hajnal, Frei Dániel bemutatót tartottak. Bízunk benne, hogy sokan kedvet kaptak a 45 éve töretlen népszerűségnek örvendő, világszerte ismert kocka megismeréséhez.

Örökség – Tudás – Átadás

A kulturális örökség fennmaradásának útjai című szakmai konferenciára kapott meghívást iskolánk.

Az online konferenciára 2021. május 20-21-én került sor Szentendrén a Szabadtéri Néprajzi Múzeumban.

Tematikája:

A 2003-as szellemi kulturális örökség egyezmény 14. cikkelye kitér arra, hogy a Résztes Államoknak törekedniük kell az oktatás és a tudatosság erősítésére, a szakmai képességek fejlesztésére az örökség megőrzése érdekében. A Szellemi Kulturális örökség fennmaradásában kulcsszerepe van a közösségi tudásátadásnak, a formális és nem formális oktatásnak, továbbá a szakemberképzésnek.

A konferencia során e tematika különböző aspektusait jártuk körül a Kárpát – medence viszonylatában.

Iskolánk jógyakorlatát – A balatonendrédit vert csipke hagyományának megőrzése az iskolai oktatásban – a tudásátadás formális és nem – formális példái a szellemi kulturális örökség közösségekben - témában mutathatta be.

Közösségek öröksége

2021. szeptember 18-19-én rendezte meg a Szentendrei Skanzen Szellemi Kulturális Örökség Igazgatósága a Közösségek öröksége című nagyszabású programot, ahol iskolánk is részt vett.

A rendezvény a Kulturális Örökség Napjainak hétvégején a közösségeiben őrzött és továbbadott kulturális, szellemi és tárgyi, a tájházakhoz kapcsolódóan pedig az építészeti örökségre hívta fel a figyelmet.

Az esemény programeleme a szellemi kulturális örökség nemzeti jegyzékén szereplő közösségek találkozója, ahol az örökségközösségekkel együtt ünnepelhetjük a kulturális sokszínűséget.

A program keretében a közösségeknek lehetőségük nyílt széles látogatói körrel megismertetni szokásaikat, kézműves és szóbeli hagyományaikát.

Iskolánkat és a balatonendrédit csipkeverést Alimov Mia, Bauer Noémi, Szakmány Zsófia és Eszterhai Eleonóra tanulóink képviselték. A lányok ügyesen mutatták be a látogatóknak csipkeverő tudományukat és az endrédi hagyományőrzést.

Happiness Tánc Sport Egyesülettel a Magyar Látványtánc Sportszövetség versenyei

Iskolánk két tanulója, a testvérpár Kocsis Dorka (3. osztály) és Kocsis Réka (5. osztály) évek óta vesz részt a Happiness Tánc Sport Egyesülettel a Magyar Látványtánc Sportszövetség versenyein.

Soha nem hagynak ki egy edzést sem, rengeteg energiájuk, munkájuk van benne, ezt az eredményeik jól tükrözik.

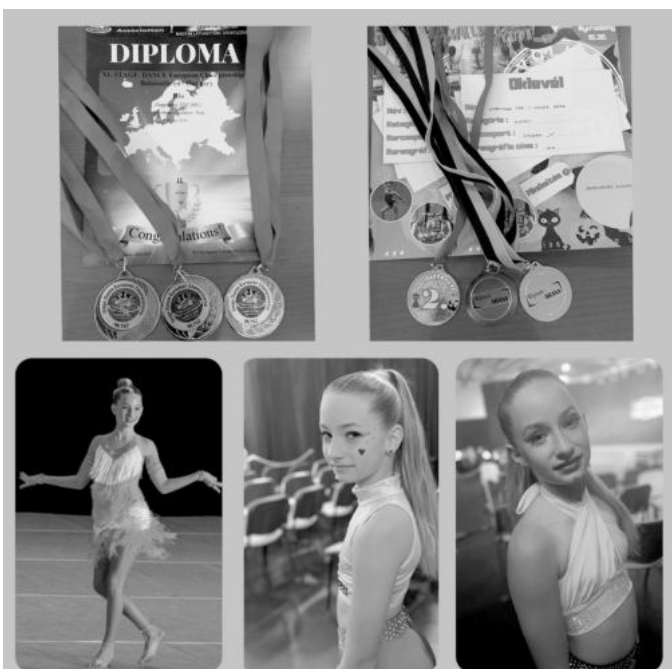
Október 23-án és 24-én Balatonfüreden versenyeztek a Magyar Látványtánc Sportszövetség Európa Baj-

nokságán, ahová egy kvalifikáció, majd egy országos bajnokság után jutottak az elért pontszámaik alapján a saját korcsoportjukban és latin látványtánc kategóriában.

Dorka szóló táncával 3. helyezést, csapatával 2. helyet és a duó táncával is 2. helyet szerzett.

Réka szólójával 2. helyezést, csapatával 3. helyezést, a nagyformációval pedig 2. helyezést ért el, illetve a formációval különdíjat kaptak.

30-án pedig Nyíradonyban a Revolution Dance Cup Nemzetközi minősítő táncversenyén Dorka szólójával, duóval és csapatával is Kiemelt Arany érmet szer-

zett, a szóló tánca és a csapata különdíjat kapott, illetve a csapata megkapta a kategória legjobbja díjat. Réka szólója Kiemelt Aranyat kapott és egy különdíjat, csapata ezüst érmet szerzett, a nagyformációval

pedig Kiemelt Aranyat és különdíjat kaptak, illetve ok lettek a kategória legjobbjai. Szeretettel gratulálunk a lányoknak és nagyon büszkék vagyunk rájuk!

CSIPKE KÖRI HÍREK

2021 nehézkes indulását követve elmondhatjuk, a nyári hónapok elég mozgalmasok voltak. Sok helyre hívtak minket kiállítani, bemutatózni.

Először Balatonlellén, a Bornapokon jártunk, ahol remek programok között tekinthették meg az érdeklődők az endrédi csipkét.

Meghívtak minket Mencshelyre és Nemeshanyban, ahol a régen fennálló barátságunkat ápolva kellemes hangulatú, szakmailag értékes napokat töltöttünk.

Idén először lehetőségünk volt kiállítani Palóznakon, ahol egy kórustalálkozó keretein belül mutatták be a Balatonfelvidéki csipkét, mivel a Balatonfelvidéki csipke szálai Balatonendrédre vezetnek, ezért hívtak el minket erre az alkalomra. A rendezvény neve Hangzó csipke volt.

Szeptemberben Horvátországban jártunk egy nemzetközi csipkekiállításon.

Kellemes karácsonyi ünnepeket és sikerekben gazdag boldog új esztendőt kívánok a Csipke kör nevében!

György Katalin

Református újraegyesítő családi nap

Csipkekörünk nagy örömeinkre meghívást kapott 2021. 07. 18-án Sándor Zsuzsa Noémi református lelkész szervezésében megtartott újraegyesítő családi napra, melyen Huszár László és Nagy Lajosné mellett kiállíthatott és bemutathattunk.

Erre a napra a Csipke kultúrkörünk is meghívást kapott, melyre népdalokkal, és Balatoni dalokkal készültünk. Igyekeztünk olyan örökzöldekkel is készülni, melyeket a hallgatóság is nyugodtan tud énekelni velünk (pl.: Már minálunk babám).

Nagyon tartalmas, jó hangulatú nap volt tele programmal, melyet gyermekeink rendkívül élveztek.

Ezúton is szeretnénk köszönetünket kifejezni tiszteletes asszonynak és a szervezőknek, hogy meghívtak és vendégül láttak minket.

György Katalin

Horvátországi Nemzetközi Csipkekiállítás

Csipkekörünk 2021. szeptemberében meghívást kapott a horvátországi Lepoglavába, egy nemzetközi csipke találkozóra, melyre számos környékbeli ország is meghívást kapott. Balatonendrédet Györgyi Hedvig és György Katalin képviselte. Több magyar csipkekészítő társaságában voltunk, jó baráti kapcsolatokat alakítottunk ki, megfigyelhettük a magyar és a különböző nemzetek csipkeverési szokásaikat, stílusokat. A rendezvénynek a lepoglavai kolostor adott otthont, amelyben minden nemzet kapott egy nagy termet, ahol ki tudott állítani. Ebben az évben Magyarország volt a díszvendég, ezért a magyar csipkeverők kapták meg a legnagyobb helyet, amit be is laktunk. Kiskunhalas, Zalaegerszeg, Karcag, Nemeshany, Balatonendréd és az Országos Csipkekészítők Egyesülete képviselte a magyarországi csipkeverőket.

Szállásunk Trakoskan-ban volt egy hotelben, ahonnan csodálatos panorámával tárult eléink az ottani kastély. Idilli környezetben hegyekkel körül határolt tájakon vitt az utunk a horvát tájakon. Rengeteg élménnyel és új barátságokkal a hátunk mögött térhettünk haza.

Emlékül egy helyi készítésű borkülönlegességet és egy oklevelet kaptunk.

György Katalin

Képeket Györgyi Hedvig és György Katalin készítette.

CSIPKERÓZSA EGYESÜLET 2021.

A COVID-járvány enyhültével ez év tavaszától a kulturális egyesület folytatta szerteágazó tevékenységét, a Csipkeklub csipkeverés bemutatásával, a kiállítási darabok népszerűsítésével Balatonlellén, Nemesahanyban, Mentshelyen, Palóznakon és a horvátországi Lepoglava településen öregbítette Balatonendréd hírnevét és ismertségét.

Közben a Közösségi Ház két nagy helyiségében elkezdődtek a felújítási munkák, itt lel otthonra a Csipkeverést, a népi faragást bemutató kiállítás. Időközben egyik falunkbelije Sipos János ajándékozási szerződéssel a falunak adományozta igen jelentős érdemgyűjteményét, amiért hálás köszönet illeti. Az egyesület pályázatot nyújtott be a kiállítóhely kiépítésére és programokra, összesen 3 millió harminchatezer Ft-ot nyertünk.

Az énekkar több szereplésre kapott felkérést, a református egyház által rendezett Családi napon, Konfirmáláson, valamint a régi református iskolának emléket állító emléktábla avatásán szerepeltek.

Az előző évben elmaradt szüreti felvonulás szeptember 18-án került megrendezésre, színvonalas műsorral hat helyszínen, mindenkinek köszönet, akik szerepeltek és azoknak is, akik fogadták a felvonulókat mindenféle jó étellel, itallal. A napot a szüreti bál zárta, amely hangulatában is eredményességében is nagyon sikeres volt. E sorok írója az egyik tombolanyereményként nyújtott házi rétest nyert, ez visszaidézte nagyanyám fűzfa alatt nyújtott rétesét.

Huszár László egyesületi tagunk igen komoly munkába kezdett, az endrédi általános iskola kapuját készíti, november végére már állnak a gyönyörűen faragott oszlopok és a galambdúcos kis kapu.

Az 1956-os forradalom és szabadságharc évfordulójának tiszteletére szép műsort állított össze az egyesület és az iskola, óvoda, az ahidi emlékhelyen varázslatos esti fényben énekeltünk együtt a szereplőkkel.

A Települési Értéktár Bizottság ebben az évben felvette értékei közé Sipos János érdemgyűjteményét, várhatóan foglalkozik még azzal az Endréden is szolgáló bencés szerzetes tevékenységével, — Danczi Villebald atyával -, aki orosz tudásával megmentette Pannónhalmát a szovjet hadsereg pusztításától.

Az év hátralévő időszakában két nagy programra készülünk, az Idősek Napja és az Adventi ünnepség. Sajnos a járvány újabb hulláma valószínűsíti, ezek elmaradását.

A Csipkerózsa Egyesület Balatonendréd valamennyi lakójának elsősorban jó egészséget kíván, és meghitt, kegyelemteljes ünnepeket remél! Dr. Horváth Gyula

ÉNEKKARI HÍREK

2021-es évünk elég nehezen indult, sajnos a tavaszi időszakban szinte csak online tudtuk egymással tartani a kapcsolatot. Szerencsére nyárra belelendülhettünk a próbákba és sorra jöttek az alkalmak, ahol megjelenhettünk.

Református egyház szervezésében lehetőségünk volt

énekelni a családi napon, ahol balatoni nótákat és örökzöld slágereket hallhattak az érdeklődők. Támogattuk az egyházat a konfirmáláson, református egyházi dalokkal készültünk. Szeptember 18-án a szüreti mulatságra bordalokból készítettünk egy csokrot. Október 22-én este tartottuk ünnepi megemlékezésünket, ahol az énekkaron kívül sok gyerek és felnőtt vállalt szerepet a megemlékezésen. Október 23-án a régi református iskola épületének helyén emléktábla avatási ünnepségen is szerepet vállaltunk.

Reméljük a jövőben több és több szórakoztató műsorral kedveskedhetünk a helyieknek.

Kellemes Karácsonyi Ünnepeket és Sikerekben Gazdag Boldog Új Évet kívánok magam és az énekkar nevében mindenkinek!

György Katalin

KATOLIKUS EGYHÁZ

Harmatozzatok, égi magasok!

(kép-1.) A hajnali szentmisék elnevezése, a *roráte* az ünnepkör jellegzetes latin énekének kezdő szavából származik: „*Rorate caeli desuper...*” (Több adventi énekünk kezdősorában visszhangzik magyarul is ez az ősi kívánság: „*Harmatozzatok, egek, onnan felülről...*”; „*Harmatozzatok, magasságos egek...*”; „*Harmatozzatok, égi magasok...*”)

„Olyanok ilyenkor a csillagok, mint az álmos gyerek szeme. Kicsit hunyorognak. És még nem tudják: sírásra vagy nevetésre nyílnak-e, avagy aludjanak tovább. Hát, csak pislognak. [...] Néhol egy halk szó, néhol az se. Néhol csak árnyak járnak. Néhol kis lámpások imbolyognak és mutatják, hova kell lépni. [...] A tegnap gondja mintha még aludna, a mai még nem ébredt fel. S a falu csak tiszta önmagát viszi a hajnali misére. Ajtó nem csattanik, kiáltás nincs. A külső mozgás bekúszik a templomba s megnyugszik. Suttog egy kicsit, vár, s amikor már a gyertyák lángja is megnyúlik a várakozástól, felkiált az időtlen vágy: »*Harmatozzatok, égi Magasok*«.” (Részlet Fekete István *Rorate* című novellájából)

György Attila lelki író egyik könyvében olvastam, hogy diákkorában felejthetetlen nyarakat töltött egy alföldi faluban. Ott került egészen közel a természethez, a falusi élethez, a növényekhez, állatokhoz. Történt egyik reggel, hogy vendéglátója Lajos bácsi, már a hajnali harangszóra felkelt. Ő is felébredt:

- Hová tetszik menni ilyen korán? – kérdezte meglepődve.
- A rétre kaszálni.
- Miért ilyen korán?
- Mert ilyenkor könnyebben megy a kaszálás. A fű, amikor megfürdik a hajnali harmatban, jobban levágható.
- Hadd menjek én is Lajos bácsival!
- Ennek semmi akadálya.

Lajos bácsi a vállán vitte a kaszát, rá bízta a reggelit tartalmazó tarisznyát. Amikor odaértek a rétre megjegyezte:

- Lajos bácsi, úgy látszik esett az éjjel, mert vizes a fű.
- Nem attól van, hanem a harmattól. A fiú megállt, levette a cipőjét és mezítláb lépkedett a harmatos fűben. Pompás érzés volt...

Adventben, amikor fölcsendül a szentmisén az ősi ének *Harmatozzatok, égi magasok* bár fagyos, hideg idő van, mégis a harmatos nyári reggel jut eszünkbe. Vajon miért fordulunk az „éghez”, azaz Istenhez a harmatért? A növények számára sokat jelent a hajnali harmat, a mi életünk harmata, karácsony vendége Jézus Krisztus, az ő felénk áradó szeretete. Őt az „ég” Isten ajándékozta nekünk. Nem ok nélkül nevezte önmagát élő vízforrásnak. Ez a forrás ma is csörgedezik, csak le kell vetnünk cipőnket, mert az Úr ma is leszáll közénk, újra és újra keres bennünket, hogy megfürödhessünk megújító kegyelmében.

Milyen büszkék lettek volna Jézus jászlában a fűszálak, ha tudták volna, ki fekszik rajtuk. Bárcsak a mi szívünk is ilyen szeretettel kibélelt jászol lenne a közénk vágyakozó Jézusnak.

Advent első vasárnapján, kezdődik a karácsonyi ünnepkör és az új egyházi év. Tegyük fel magunknak a kérdést. **Mit jelent számunkra általában az ünnep?** Hogyan tudunk mi a harmadik évezred elején

erre a nagy ünnepre készülni? **Az ünnep Isten közelségét jelenti.** Az ünnepre való készülődés azt jelenti, hogy felfedezzük, hogy Isten közeledik felénk. A várakozásunk társává szegődik Izajás próféta, aki hirdette a Messiás eljövételét. Keresztelő Szent János, a közvetlen előfutár, a Messiás eljövételének bátor hangú, kiáltója. aki beszédeivel figyelmeztet, hogy az Úr útját bűnbánattal, életünk megújításával kell előkészítenünk. Legkedvesebb útitársunk Jézus édesanyja, a gyermeket váró Mária. Forduljunk hozzá, hogy édesanyjai keze vezessen, segítsen bennünket a találkozás, újjászületés ünnepehez.

Törekedjünk a következő napokban, hogy tudjunk Istenre figyelni, közelebb kerülni egymáshoz, és így az advent és a karácsony valóban ünneppé válhasson számunkra!

Szállást keres a Szent család

Az adventi szent idő kedves népi ájtatossága a „Szállást keres a Szent család”. Korábban a településen hívek egy-egy csoportja családoknál végezte. A Szent családot ábrázoló kép vándorolt családról-családra. A képet váró család a képet hozókkal közös imát tartott, majd este továbbvitték a képet a fogadó családhoz. E szép ájtatosságot minden évben elimádkozzuk kilenc napon át, nem családoknál, hanem a templomban. Közös imánkra mindenkit szeretettel várunk.

Egyházközségi híreink

- Június 27-én szentmise keretében 14 hittanos részesült első szentáldozásban.
- Július 26-28-án „Ugye lángolt a szívünk” mottóval, bibliai történetekkel, játékkal, sporttal, alkotással gazdag lelki napokat tartottunk 50 hittanos részvételével.
- Augusztus 15-én Varga László kaposvári megyéspüspök a bérmálás szentségét 29 hittanosnak szolgáltatta ki szentmise keretében, valamint megáldotta a felújított orgonát.
- A templomkertben megszépült a kereszt, a Boldogságos Szűz Mária szobor, Nepomuki Szent János szobor és szoborfülke.
- Egyházi épített örökség védelme és egyéb beruházások támogatása című felhívásra a Szent András Plébánia felújításának 1. szakaszára benyújtott pályázatunk sikeres lett. A támogatás lehetővé tette a tető, homlokzat felújítását.

Köszönjük mindazoknak, akik áldozatos munkájukkal, imáikkal, adományaikkal támogatták Egyházközségünket.

Kegyelemteljes karácsonyt és Istentől megáldott, békés újesztendőt, jó egészséget kívánok a balatonendrédi Egyházközség Plébánosa és Képviselő-testülete nevében.

Pacs Katalin

Ünnepi programok, szentmise időpontok

- **December 15-23.** (szerdától -) *Szállás keres a Szent Család imaóra* – 16 órától a Templomban.
- **December 24.** (péntek) *Urunk születésének ünnepe* - 22.00 órakor szentmise
- **December 25.** (szombat) *Karácsony - Ünnepi mise* - 10.30 órakor szentmise
- **December 26.** (vasárnap) *Szent István első vértanú ünnepe* - 10.30 órakor szentmise
- **December 31.** (péntek) *Évvégi hálaadás* – 15.00 órakor
- **Január 1.** (szombat) *Újév – Szűz Mária, Isten Anyja ünnepe* – 10.30 órakor szentmise

REFORMÁTUS EGYHÁZ

MEGVÁLTÓ ÉRKEZIK

*„Meglátogat minket a felkelő nap a magasságból,
hogy világítson azoknak, akik sötétségben
és a halál árnyékában lakoznak,
hogy lábunkat a békesség útjára igazgassa.”*
Lukács 1, 78-79

Az ünnepekre hangolódva olvashatjuk, amint a mélység és magasság megváltó találkozásának csodájáról énekel Zakariás pap, Keresztelő János apja a fenti alapigében. Hiszen a karácsonykor megszületett kis Jézusban, a Megváltó Jézus Krisztus érkezésében találkozhat a kiáltó sorsú ember és a naptámadat magassága. Fekete Károly megfogalmazása szerint: *„Jézussal Isten mindent kimozdít a helyéből, és mindent újjátesz. A holtponton állókat átlendíti és útnak indítja, a mélyponton levőknek pedig ünnepet szerez.”* Benne Isten dicsőséges világának ajándékai lekívánkoznak a földre, hogy ne legyen többé lent és fent, magasság és mélység, fény és sötét, nyomor és gazdagság. Ezért lett a magas rangú látogatóból kedves vendég, az előkelő idegenből betlehemi gyermek, aki nap mint nap folyamatosan azzal bibelődik, hogy kiegyenlítse a végleteket, és betöltse az Isten és ember közötti irtatlan szakadékot, lábunkat a békesség útjára igazítva.

A mindennapjaink emberi kapcsolataira tekintve sokszor úgy tűnik, mintha csak váltogatnák egymást a lent és a fent, a magasság és mélység, fény és sötét, nyomor és gazdagság hullámvölgyei, s mintha a békesség csupán óhajítás maradna. Sajnos bármennyire szeretnénk, nem dicsekedhetünk megingathatatlan hittel, megsokszorozott lelki adományokkal, nem tudunk felmutatni teljes körű ismereteket, érvényesülő igazságokat, híjával vagyunk az őszinte szavaknak, a kifogyhatatlan szeretetnek és a kikezdhetetlen békességnek. Mégis karácsony küszöbén most kimondhatjuk azt a nagy csodát, hogy Jézust vonzzák ezek a helyzetek és látogatásra ösztönzik, hogy találkozzon velünk és kimondhatatlan csodákat tegyen.

Karácsony ünnepéhez közeledve azt kívánom a Kedves Olvasóknak, hogy Jézus Krisztus, a Békeség Fejedelme töltsen be életüket lelki csendességgel és harmóniával, mert Krisztus éppen a szív békéjét kínálja követőinek a Hegyi Beszédben: *„Boldogok, akik békét teremtenek, mert űk Isten fiainak neveztetnek.”* (Máté 5,9) Ezért tehát óhajtsuk mi is mindannyian ezt a békességet, amely a belső zavarral teli életet megnyugtatóssal tölti be. Az ű békessége támogasson bennünket, hogy oda tudjunk állni a békétlen, háborgó emberek mellé azért, hogy csökkenjen a harag, az indulat, a gyűlölet és Krisztus békességében oldódjanak meg az egyéni, családi és nemzeti feszültségeink is. Hiszen ű az, aki minden torlaszt, akadályt, feltartóztató erőt áttörve, még az eget is meghajlította, hogy közelünkbe jöjjön. Mélység és magasság megváltó találkozása ez! Ajándék számunkra az ű eljövetele, mert Benne újra és újra találkozhat a kiáltó sorsú ember és a naptámadat magassága.

Isten így talált utat az emberhez, megszületett Fiában, Jézus Krisztusban azért, hogy megváltó szeretete által találkozni tudjon velünk. Jézus Krisztus élt, hogy világosságot közöljön; feláldozta magát, hogy kibékítsen Istennel és egymással. Alászállt és testté lett, hogy szállásra találjon bennünk, akik óhajtjuk befogadni és szállást kínálunk szívünkben. Engedjük, hogy megszülessen bennünk és akarjuk, hogy ű tisztítsa meg és változtassa meg szívünket. Ámen.

Minden Kedves Olvasónak Istentől gazdagon megáldott ünnepet kívánok!

Sándor Zsuzsa Noémi
református lelkipásztor

SZÜRETI FELVONULÁS

2021. 09. 18-án került megrendezésre a szüreti felvonulás, mely üde színfoltja volt a balatonendrédi közösségi életnek. Legelső körben szeretném köszönetünket kifejezni, a rengeteg támogatónak és segítőnek, a megállóknál felszolgálóknak, akik hozzájárultak sikereinkhez! Külön köszönet Kőrösi Zoltánnak és feleségének, akik segítettek a lovasok és fogatosok meghívásában!

Az égiek is mellettünk álltak, gyönyörű napos időben szórakoztathattuk az érdeklődőket. A kisbíró vidám sorai megadták a jókedvünk alapját. A helyi énekkar szüreti nőtákkal készült erre az alkalomra.

Bíró: Bán Gábor

Bíróné: Bán-Balatoni Kamilla

Kisbíró: Hosszú Balázs

Köszönjük lelkes támogatásukat, a befolyt összeggel az épülő, Balatonendréd értékeit bemutató állandó kiállításunk létrejöttét segítjük.

Kisbíró szövege:

Egy kis csendet kérek! Figyeljenek most ide! Közhírré tétetik!

A mai napon szüreti multság tartatik, ez okból köszöntjük hát kis falunk apraját és nagyját, minden kisgyermeket és az apját meg az anyját.

Eljött idén is a szőlő ünnepe, enyém lett idén a kisbíró szerepe. Hallgassátok szövegem, figyeljétek rímelve, ha nem rímél a rosseb ott egye.

Itt feszít előttem a bíró úr is maga, mellette bíróné a szépség ő maga. Megtetszett nekik eme nemes szerep, így e tisztséget ma ők töltik be. Bíróné itten a legszebbik asszony, na most mindenkinek egy kancsó bort hozzon.

A vezető fogaton jegyző urunk és alpolgármester úr tekintete figyelni a felvonuló tömeget.

Tegnap felkeltem, mondom inni kéne hát.... Fogtam magam lementem a pincébe. Ahogy leértem akkor kaptam észbe, a tavalyi borom

elfogyott idénre. Bor nélkül a magyarnak felhígul a vére, szóltam hát komámnak szüretelni kéne. Kimentünk a hegyre leszedtük a szőlőt, s préselés közben azért ittunk egyet kettőt. A jó pálinkától meg is jött a kedvünk, jó lett a hangulat és egyre többen lettünk. A szomszéd pincéből átjött 2 zenész koma, ennek is annak is volt még egy kis bora. Megittuk mindet, minek az lett a vége, hogy a Joci koma ledőlt a pincébe. Aludt egy fél órát, kiszáradt a torka, de nem tudott feljönni mert úgy be volt rúgva.

Ott hagytuk a kezébe a pincének kulcsát, azóta vigyázza komája mustját. Kihagynám most a részleteket, köszöntsük inkább Robit a zenészünket. Ő húzza ma a talpalávalót a jókedv felelőse ő és mi magunk vagyunk!

Van itt bőven olyan amire büszkék lehetünk!

Kisfalunkat az a megtiszteltetés érte, gólya család fészkel a központi téren. Idén már a gólyafiaknak is egy emberként örülhettük.

Jöttek is a gólyák és bizony nem üres csőrrel 8 kis porontyot hoztak a településre. Kicsiny gyermekek legyetek üdvözölve, tartson meg bennetek az Isten egészségben. Kedves kis gólyáink várunk vissza jövőre, s reméljük sok kisgyermeket hoztok a csőrötökbe.

Iskolánkban ebben az évben 25 első kezdett telereménységgel. Ilyen nagy létszám nagyon rég volt, kívánunk mindegyiknek szép iskolás kort.

Ne menjünk messze az iskolától. Lovász Anita tanárnénit köszöntjük javából, Gordosné Szabó Anna díjat kapott munkájáért. Gratulálunk, és további sikereket és jó egészséget kívánunk!

Csipkéseink sem tétlenkedtek idén Horvátországig vitték az endrédi csipke híret. Járták ők az országot is Nemeshany, Páloznak, Menceshely, hogy minél többen lássák Endréd értékes hely.

Idén már elmondható, hogy a Tánacsics utca is jól járható. Az aszfalt sima, mint a tükör, csak ne menjünk rajta, mint az ökor...

Sport parkunk is van már gyönyörű használja nyugodtan ifjú és agg, hogy ne legyen gömbölyű.

Büszkék lehetünk focistáinkra, akik ezüstéremmel zárták tavaly a bajnokságot! Szurkoljunk nekik ebben az idényben, hogy sikerüljön újra az aranyérem.

Falunk egyik születte ki bekerült a tévébe. Figyelje mindenki a Sztárban sztár lesznek-et, és drukkoljuk Dávidnak, hogy nyerje meg. Énekhangja olyan fergeteges a zsűri tagjai ugráltak örömeükben! Hajrá Dávid mi veled vagyunk, énekelj le mindenkit neked drukkolunk.

Isten éltesse a falu népét kisbírói szövegem elérte a végét!

Kedves falu népe hallgassák énekkarunk víg dalát,

bátran énekeljenek senki ne fogja vissza magát!

Köszönjük a szíves vendéglátást, isten áldja meg kezüket, kik e megállóban frissítővel készültek!

Érezzék hát jól magukat, húzz rá Robi had szóljon a nóta és jöjjön táncolni mindenki, hogy messze híre menjen a jókedélyű endrédieknek!

Köszönünk mindent! Szép napot mindenkinek!

Viszontlátásra!

Kellemes Karácsonyi Ünnepeket kíván a Csipkerózsa Balatonendrédi Kulturális és Hagyományőrző Egylet!

György Katalin

HOL VAGYTOK ENDRÉDIEK

Kérdezem: hol vagytok, endrédiak, falubeliek, Endréden élők, amikor március 15-i, október 23-i ünnepség van? Rákérdezhetnék még több közösségi eseményre, melyeken mindig ugyanazzal a maroknyi lelkes endrédivel találkozom. Persze a falunapon, az adventi ünnepségen hemzseg a jónép, vajon miért? Elgondolkodtam, mi lehet az oka annak, hogy bizonyos közösségi összejöveteleken csekély számú érdeklődő van jelen, bizonyos programokon pedig tömeges a részvétel?

Hogy miért foglalkoztat engem ez a kérdés?

Azért, mert közel 30 éve kötődöm Endrédhez férjem és családjá révén, és 15 éve itt is élek, ezért már endrédinek tekintem magam (remélem, a „gyüttment” kategóriából már kikerültem). Emellett meggyőződésem, hogy egy falu népének közösséget is kell alkotnia, azaz bizonyos dolgokat együtt, egymásért kell tennünk. Például jónak gondolom, ha ünnepeinknek van egy olyan része, amit nem a családdal, hanem szomszédainkkal, falubeli ismerőseinkkel, azaz a tágabb közösségben élünk meg. Ettől gazdagabb, élménydúsabb, szebb lesz az ünnep.

Sok évig kevés alkalom volt közös dolgokra, a hatalom nem is igazán forszírozta a közösségi eseményeket, mert a gyülekezésben politikai veszélyt érzett. Szerencsére ma már nincs ilyen helyzet.

Időközben mindenkinek lett tévéje, sokaknak videója, házimozija, CD-lejátszója, számítógépe, okos

telefonja, és még ki tudja, hányféle otthoni önszórakoztató eszköze. Begubóztunk, nehezen mozdulunk ki, azt hisszük, mindenünk megvan otthon.

Rá kellene jönnünk végre, hogy megvehetjük ugyan a legújabb technikai eszközöket, nézhetjük a tévét, lóghatunk naphosszat a neten, küldözgethetünk mások életeseményeihez kommenteket, lájkokat és emotikonokat, de ezek nem pótolják a másik ember társaságát, a személyes találkozást, egy jó személyes beszélgetést. József Attila szavait idézve: „Hiába fürösztöd önmagadban,/Csak másban moshatod meg arcodat.”

Ne hivatkozzunk folyton a munkára sem, hiszen senki nem dolgozik éjjel-nappal, mindenkinek kell a kikapcsolódás, melyre kiváló lehetőséget nyújt egy közösségi program.

Közösségi programok pedig vannak, hála a néhány éve megalakult Csipkerózsa Kulturális Egyesület munkájának, továbbá a falu kulturális felelősének, és az „EFOP”-os projekt munkatársainak.

Senki ne jöjjön azzal a kifogással, hogy a COVID miatt nem tud részt venni a falunkban szervezett közösségi megmozdulásokon. Elég régen élek már Endréden, és több éve tagja vagyok annak a csapatnak, amelyik minden ünnepre, falueseményre igyekszik igényes műsorral felkészülni, tehát tudom azt is, mi volt a helyzet a COVID előtt:

Azt láttam, hogy azokon az alkalmakon, melyeken volt (ingyenes) evés-ivási lehetőség és/vagy slágerzene, oda tódultak az emberek. Ezzel szemben egy-egy ünnepségen – például a cikk elején említett március 15-i, október 23-i megemlékezéseken – igencsak szellősen ült a közönség. Ezen a gyér látogatottságon csak az szokott javítani, ha a fellépők között óvodások vagy általános iskolások is voltak, mert olyankor az őket kísérő szülők, a rájuk kíváncsi hozzátartozók azért eljöttek (igaz, a gyerek „leszereplésével” elég gyorsan távoztak is...).

Nagyon szeretném, ha Balatonendréd lakói elgondolkodnának a fentiekben, akár kezdődhetne egy párbeszéd is a témában. Reményeim szerint egyre többünkben tudatosodik majd, hogy közös célunk és személyes szükségletünk a közösségi életben való részvétel, hogy ne csak a lakcímünk legyen Balatonendréd, hanem hogy kötődésünk a faluhoz, az itteni emberekhez valódi érzés legyen, tartalommal és közös élményekkel töltve.

Ezt kívánom a jövő évre szeretettel minden balatonendrédi lakosnak!

dr. Horváthné Labát Márta

AZ ÉN TÉLANYUM

Amióta az eszem tudom az én apukám volt a Télapó, ezért a december minden napját imádom. A készülődést, utazást és persze az ajándékozást. Mindig a legkedvesebb emlékeim lesznek a Télapó, aki szán helyett kétütemű trabantot vezet. Kétség sem férhet hozzá én igazi kis krampusz voltam, főleg, ha valami olyat kaptam, ami nem én voltam. Ha véletlenül nem is adtam hangot a nemtetszésemnek, akkor is az arcom nyitott könyv volt.

Ez a történet mégis a Télapó hűségese párjáról, a kiskrampusz édesanyjáról szól, rólad: drága Édesanyám.

A mai nap igazán fontos, ma díszítünk fát eszünk egy finomat és ajándék, ajándék, ajándék. Ez persze könyvet, ruhát és társast jelentett legtöbb-

ször. Amíg nekünk ki lett adva a fa befaragása Télapoval és a tesómmal, aki szerintem az egyedüli angyal volt a családban. Persze, hogy néha veszekedtünk, könyörgöm, tűz és víz.

Elkezdünk hát tüsténkedni miközben az igazi feladat a kádban úszkált és arra várt, hogy Télanyu szóljon Télapunak, amikor elkezdődik a móka. Szívem szerint én úsztam volna egyet vele mielőtt a tányéromra kerül, ám az a hideg víz nem egy ilyen tűzről pattant kiskópénak való, mint én.

Nem kell megijedni nem voltam talán annyira rossz gyerek, de hát voltak dolgaim: Télanyu rendszeresen méteres kalácsot csinált többek között, amit én olyan egyszerűnek találtam, csak úgy csokival leöntve. Hát gondoltam egy nagyot és a hosszú rúdon újjal mintát készítve leeszem

róla a csokimázt, egészen csinos lett szerintem, de nem nyerte el mindenkinek a tetszését.

Nem is értem?!

Azután, ha a vendégségben voltunk és már untam magam, oda álltam elé és megkérdeztem: - Nincs neked otthon dolgod?

Nyaraláskor: amikor mi is pihenhattunk, akkor a melegbe levetkőzött, mindezt meglátva magamból kikelve követeltem, hogy azonnal öltözzön fel!

Akárhogy is ezek ellenére ő így is nagyon szeretett engem, csak az Angyalkára többször lehetett büszke.

Na de kanyarodjunk vissza egy kicsit. Elkezdtük a fa faragását néha kiszaladt egy-egy izgalmas szó amire persze rögtön ránk lett szólva.

Miközben Télanyu csak sürgött forgott, hogy minden tökéletes legyen a halászlé, amihez a Téalapu gyúrt tésztát, míg mi a saját kezünkkel készített díszekkel, amin persze némelyiken több volt a ragasztó, mint a színes papír. Hát persze, hogy az enyémen, de hát az összes technokol utál engem. Nálam persze folyton folyvást folytak és folytak.

Eközben sürgés- forgás és csodás illatok terjengtek az egész lakásban. Majd a szobánkban várunk azt a csengőszót, ami a startot jelentette nekem. Ajándék éljen végre hisz az egész évben ez a legszebb ünnep!

A fene vinné az akkori divatot nem kaptam olyan ruhát, ami ne fodros vagy éppen ne bökött volna. Persze mindenbe bele kellett bújni. Húúúúú még most is a hideg ráz tőle és még megvannak... Majd a lányomnak.....csak vicc volt!

Játszottunk-játszottunk miután általában én kullottam mindenhol utolsóként az összes kedvem elment estére. Ide nekem a sütit és nézzük a Sissi-t az biztosan ment valahol, de ha mégse a Csillagok Háborúja biztosan. Másnap kiszállítottuk az ajándékokat két Trabant és irány Fadd. Mi gyerekek játszottunk apák elmélkedtek az anyák a konyhában nagy üzemszerűen, egymaguk egy egész gyárként készülve az ünnepi ebédre, és mindeközben megbeszélnek a csemetéik cselekvéseiről hu – hu-hu ... Na azért én is tudtam mosolyt csalni az arcokra, de ebben ár szerintem már biztosak vagytok, igaz!?

Télanyu és Angyalka sok mindent megbeszéltek mindig, én nem tudtam ilyen lenni Téalapu ezt észre is vette, ezért sokat voltam vele, de titkon mindig reméltem, hogy eljön az idő amikor én is olyan leszek, mint az Angyalka.

Ez persze nem lett így csak egy kicsit.

Együtt voltunk ettünk és neveltünk, játszottunk, Télanyu és Téalapu is gyerek lett egy kis időre. Nehéz volt elhinni, hogy este van, le kell feküdni, hisz holnap vár ránk egy új út, irány Szentgál.

Hazaérve Télanyu Új erőre kapott, vacsoráztunk, játszottunk.

Majd alvás: Jó éjt! Csak a konyha volt még zajos és világos. Télanyu meg sem állt nem is csoda, hogy Téalapunak Télanyu volt az igazi csoda persze nekünk is!

A sok munka a fáradozás, odafigyelés, az a sok álmodozásra való lehetőség, a jó útra terelés segítés és megértés.

Mit kívánhatnék én mást magamnak, hisz mindennem megvolt, megvan, Még ha Apa már fentről is vigyáz ránk, de velünk van és Ő volt a Téalapó az én Téalanyám társa.

A legszebbet kaptuk tőletek, amit kívánhattunk szeretet, biztonság, család. A legjobb helyre születtünk meg az Angyalkával.

Csak remélni tudom, hogy felnőve a lányom is így gondol majd rám.

Köszönöm neked: Drága Édesanyám, az én Téalanyum!

A kis Ördögfióka, aki nagyon szeret!

Szeretlek Anya!

Lívi

Tél és a csipke

A századforduló előtt Balatonendrédén a falusiak mezőgazdasággal foglalkoztak, mely tudjuk jól, idénymunka. Tavasz beköszöntével indultak a vetési munkálatok, a földeken késő őszi dolgozhattak az emberek.

A rosszidő közeledtével egyre kevesebb lett a munka, a családoknak meg kellett húzniuk magukat.

Ezt látta meg Kájel Endre a helyi református tiszteletes. Tanulmányai Kiskunhalasra vitték, itt Dékányi Árpád volt a rajztanára, akinek szívügye volt a magyarországi kézművesség és a magyarságmotívumok kialakítása. Kájel Endre szívén viselte az endrédiiek sorsát, szeretett volna segíteni nekik, hogy a téli időszakban is legyen bevételük. Meglátta a kézműves-iparban rejlő kincseket és 1908-ban tanítókat hozatott a településre, akik a helyi lányoknak, asszonyoknak megtanították a csipkeverés mesterségét.

A lányok télen nyáron dolgoztak a csipketelepen, a csipkék készítésével kiegészíthették a családi kasszákat. A hideg idő beálltával, minden napra volt egy felelős lány, aki reggel előbb érkezett, hogy befűtsön, mire a többiek megjönnek meleg legyen a műhelyben. A műhelymunka közben egyházi történeteket hallgattak, dalokat énekeltek. Jó kedvvel jártak dolgozni a lányok, asszonyok. Értéket teremtettek.

A tél és a csipkeverés közelebb áll egymáshoz, mint gondolnánk. Elődeink mestersége fontos szerepet töltött be a családok életében. Őrizzük múltunkat emlékünkből, adjuk tovább ismereteinket és a csipkeverés művészetét, hiszen a jelenünk a múltunkra épül, a jövőnk pedig ma alakítjuk.

György Katalin

Dsida Jenő

Itt van a szép karácsony

**Itt van a szép, víg karácsony,
Élünk dión, friss kalácson:
mennyi finom csemege!
Kicsi szíved remeg-e?**

**Karácsonyfa minden ága
csillog-villog: csupa drága,
szép mennyei üzenet:
Kis Jézuska született.**

**Jó gyermekek mind örülnek,
kályha mellett körben ülnek,
aranyese, áhítat
minden szívet átítat.**

**Pásztorjátások be-bejönnek
és kántálva ráköszönnek
a családra. Fura nép,
de énekük csudaszép.**

**Tiszta öröm tüze átég
a szemeken, a harangjáték
szól, éjféli üzenet:
Kis Jézuska született!**

Endrédi Kis Újság

Balatonendréd

Község Képviselő-testületének lapja

Felelős szerkesztő:

György Katalin

06 70 392 8304

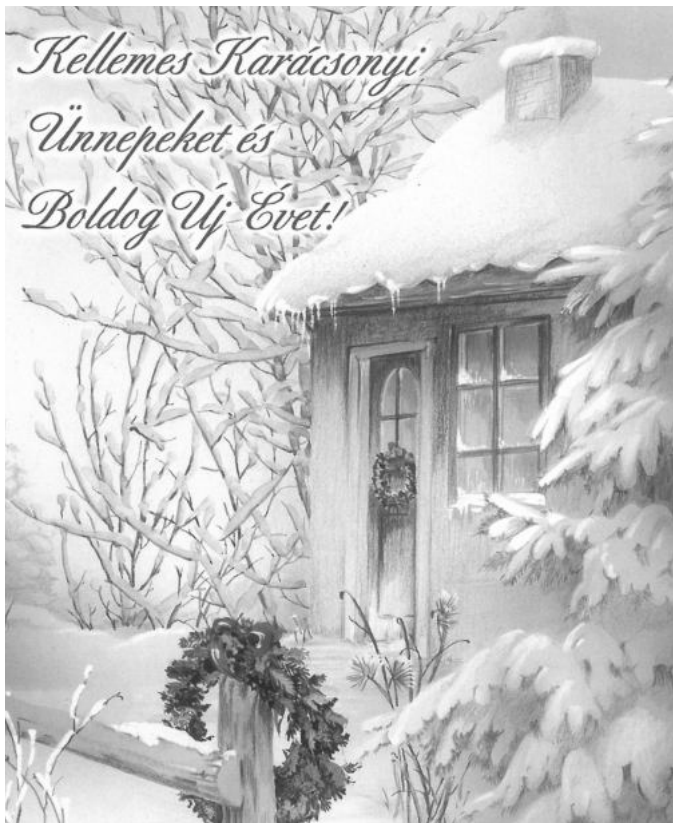
Készült 550 példányban a balatonföldvári

Quick Press nyomdában

Tel./fax: (84)340-022

Mobil: (30) 7258 666

E-mail: nyomda@supraktv.hu

HAJRÁ ENDRÉD

2021-22-es bajnokságot reméljük nem a vírus fogja játszani! Az előző idény kaotikusan fejeződött be, mérkőzés halasztások, ki nem állások nehezítették a tavaszt. Ebben a helyzetben sikerült 2. helyezést elérnünk. Sok változás csapatunk játékosállományában a nyáron nem történt, Vajna Csongor Balatonszemesre igazolt, Szabadi Csaba pedig játékos edzőnk lett. Sajnos az edzőmérkőzéseinken és a bajnokság elején sérülések sokasága súlytott bennünket, így elég felforgatott összetételben játszottunk. Nágocsi és a törökkoppányi mérkőzéseken meg is látszott, előbbi döntetlennel, utóbbi vereséggel végződött. Majd még ugyancsak kinkeserves győzelem Andocs ellen. Az előző év bajnokához Somogybabodra már úgy érkeztünk, hogy mindenki egészséges volt. Itt viszont elmaradt a mérkőzés, mert elhagyták (!!!) az igazolásaikat. 3:0 ide! Időközben leigazoltuk Tóth Viktort, ami a középpálya szempontjából nagyon jó döntésnek bizonyult. Innentől kezdve jöttek a győzelmek, Kapoly, Boglár, Kötcse, Visz, Mernye és Ádánd a legyőzöttek listáján, Balatonújlak pedig ki sem állt ellenünk (már harmadszor).

Eredményeink:

Nágocs 1-1

Törökkoppány 0-2

Andocs 2-0

Somogybabod 3:0 (játék nélkül)

Kapoly 8-0

Boglár 2-0

Újlak 3-0 (játék nélkül)

Kötcse 3-1

Visz 9-1 (1 félidő alatt)

Mernye 4-0

Ádánd 8-2

Bajnokság állása:

1. Törökkoppány 30p.

2. Balatonendréd 28p.

3. Nágocs 26p.

4. Kötcse 23p.

Legjobb góllövők: Kovács Levente
(B.endréd) 21

Fábri István (Mernye) 11

Bocskai Gergő (Kötcse) 10

Novemberben még levezető edzéseket tartunk, majd pihenőre térünk, hogy aztán január közepétől újult erővel vágjunk bele a felkészülésbe. Sokan kérték a bankszámlaszámunkat, hogy kisebb-nagyobb összegekkel támogatni tudjanak bennünket. Ez ne legyen akadály!

Balatonendrédi Haladás FC

50800221-10011953

Takarékbank Zrt.

Tájékoztatásul közöljük, hogy a SZILVESZTERI FOCI december 31-én 10 órától meg lesz tartva!!!

A Balatonendrédi Haladás FC vezetői, játékosai meghitt, békés ünnepeket kívánnak!

„GOMBÓCOS KÁPOSZTA”

LEMOZGATÓ

KARÁCSONYI PING-PONG

VERSENY

2021. december 29. /szerda/

9 óra

Amennyiben a vírushelyzet engedi!

